

23. 5. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Doručování do datové schránky podnikající fyzické osoby aneb Ďábel se skrývá v detailu

Jste advokátem s povinně zřízenou datovou schránkou a současně s datovou schránkou fyzické osoby zřízenou na vaši žádost - a domnívali jste se tak, že vám budou orgány veřejné moci doručovat písemnosti jejich prostřednictvím namísto v listinné podobě? Že již nemusíte, například v době dovolené, kontrolovat poštovní schránku? Mohli byste být nepříjemně překvapeni!

Povaha datové schránky a komu je zřizována

Dne 01.07.2009 byl spuštěn Informační systém datových schránek (ISDS), a to na základě zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „**zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů**“ či „**ZEÚ**“), který je informačním systémem veřejné správy ve smyslu zákona č. [365/2000](#) Sb., o informačních systémech veřejné správy, v platném znění. Datová schránka poté představuje elektronické úložiště sloužící k odesílání a doručování dokumentů, při němž je zásadní ověření totožnosti vlastníka schránky.

Do 01.01.2023 byly datové schránky zřizovány povinně pouze pro právnické osoby zřízené zákonem, právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku (firmy) a organizační složky podniku zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku [\[1\]](#), a dále pak pro advokáty, statutární auditory, daňové poradce, insolvenční správce, znalce, soudní tlumočníky a soudní překladatele [\[2\]](#).

Subjekty, jimž nebyla datová schránka zřízena povinně, si datovou schránku měly možnost zpřístupnit dobrovolně (na žádost) - a často tak také činily - z důvodu jednodušší komunikace s orgány veřejné moci a taktéž proto, aby měly jistotu, že jim zásilku bude možné spolehlivě doručit například i po změně adresy bydliště či sídla.

Novelou č. [261/2021](#) Sb., kterou se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci (dále jen „**Novela**“), došlo k úpravě ustanovení §4 odst. 1 ZEÚ, kdy datová schránka je povinně s účinností od 01.01.2023 zřizována *podnikající fyzické osobě*, advokátu, statutárnímu auditorovi, daňovému poradci, insolvenčnímu správci, znalci, soudnímu tlumočnicku a soudnímu překladateli. Vedle toho byly datové schránky touto Novelou zřízeny všem právnickým osobám, které jsou zapsané v zákonem stanovené evidenci nebo rejstříku a dosud datovou schránku nemají, tedy například společenstvím vlastníků bytových jednotek, spolkům či nadacím [\[3\]](#).

V ZEÚ je rovněž v této souvislosti stanoveno, že podnikající fyzická osoba, advokát, statutární auditor, daňový poradce, insolvenční správce, znalec, soudní tlumočník a soudní překladatel mají nárok na zřízení jedné datové schránky podnikající fyzické osoby, advokáta, statutárního auditora, daňového poradce, insolvenčního správce, znalce, soudního tlumočníka a soudního překladatele [\[4\]](#).

Povinnost doručování do datové schránky, typy (a podtypy) datových schránek

Po zpřístupnění datové schránky fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby mají přitom orgány veřejné moci doručovat písemnosti těmto osobám primárně prostřednictvím datové schránky [\[5\]](#).

ZEÚ rozlišuje čtyři typy datových schránek, a to datovou schránku orgánu veřejné moci, datovou schránku fyzické osoby, datovou schránku podnikající fyzické osoby a datovou schránku právnické osoby. Datová schránka advokáta přitom spadá do kategorie datových schránek podnikajících fyzických osob[6].

Podtypy datových schránek následně určil správce datových schránek v tzv. Detailní klasifikaci všech subjektů a přiřazení v Informačním systému datových schránek (dále jen „**Detailní klasifikace**“)[7]. Datová schránka advokáta, statutárního auditora, daňového poradce, insolvenčního správce, znalce, soudního tlumočnicka a soudního překladatele je tzv. *datovou schránkou profesní*, v případě advokáta jde o datovou schránku typu *PFO_ADVOK (31)*. Podnikajícím fyzickým osobám, které si v minulosti mohly datovou schránku zřídit nepovinně, je po účinnosti Novely povinně zřízena datová schránka typu *PFO (30)*.

K tomu je třeba uvést, že advokátům, jejichž činnost není živností[8], datová schránka podnikající fyzické osoby typu *PFO (30)* zřízena není. Pokud je pod jejich IČ vedena pouze agenda advokáta, nelze jim datovou schránku typu *PFO (30)*, datovou schránku typu *PFO_REQ (50)*, zřizovanou na žádost pouze zahraničním subjektům, které nemají v ČR přidělené IČ, ani žádnou jinou datovou schránku podnikající fyzické osoby zřídit, a to ani na žádost.

Přestože tak sám ZEÚ schránku povinně zřízenou advokátovi dle již uvedeného označuje jako *datovou schránku podnikající fyzické osoby*, nejde o ni v pravém slova smyslu, jak rozvedeme dále.

Praktické důsledky rozlišování mezi podtypy datových schránek

Finanční úřad s advokátem ve věcech jeho podnikatelské činnosti může komunikovat písemně, přestože tento advokát má zřízenou schránku podnikající fyzické osoby. Proč tomu tak je? Odpověď nalezneme právě v již výše uvedené Detailní klasifikaci ve spojení s metodickým pokynem Generálního finančního ředitelství č.j.: 35136/11-2110-011826 (dále jen „**Metodický pokyn**“)[9].

Podle něj je totiž podnikající fyzické osobě se zpřístupněnou (pouze) profesní datovou schránkou podnikající fyzické osoby možno písemnosti týkající se její podnikatelské činnosti doručovat jen obecnými způsoby doručování[10]. Doručování takových písemností do datové schránky fyzické osoby nebo do profesní datové schránky podnikající fyzické osoby elektronicky je v souladu s Metodickým pokynem vyloučeno. Takové písemnosti by bylo možno subjektu doručit pouze do datové schránky podnikající fyzické osoby typu *PFO (30)*. Do profesní datové schránky je možno doručovat pouze písemnosti vztahující se k činnosti advokáta (tedy zástupce subjektu v daňovém řízení).

Advokát s povinně zřízenou datovou schránkou advokáta a na žádost zřízenou datovou schránkou fyzické osoby, komunikující s finančním úřadem již několik let výhradně elektronicky, tak může obdržet do poštovní schránky rozhodnutí finančního úřadu k jeho žádosti ve věci registrace k DPH podané prostřednictvím jeho profesní datové schránky podnikající fyzické osoby. Vzhledem k tomu, že účinky rozhodnutí nastávají doručením rozhodnutí adresátovi, který jej očekává ve schránce datové, mohou být následky případné fikce doručení fatální.

Pro případ, že by finanční úřad doručoval písemnost ve věci podnikatelské činnosti advokáta do profesní datové schránky, či do datové schránky fyzické osoby, jednalo by se o nesprávný postup. Pokud by však adresát písemnost převzal, materiální funkce doručení – tedy seznámení se s obsahem písemnosti – by byla splněna a uvedené pochybení by nemělo vliv na platnost doručení[11]. V případě, že by si adresát písemnost v datové schránce nevyzvedl, nebylo by možno uplatnit fikci doručení[12].

Pro úplnost dodejme, že vyhnout se doručování písemností týkajících se podnikatelské činnosti

advokáta ze strany správce daně v listinné podobě prostřednictvím poštovního doručovatele je v současnosti možno pouze tak, že daňový subjekt před správcem daně seznatelným způsobem vyjví, že písemnosti, které by mu byly doručovány v listinné podobě, mu mají být doručovány do datové schránky. Poté mu již bude správce daně doručovat elektronicky do takto označené datové schránky[13].

Závěrem

Prověření metodických pokynů dalších orgánů veřejné správy a jejich postup při doručování písemností do datových schránek podnikajících fyzických osob, případně v listinné podobě, přesahuje možnosti tohoto příspěvku.

Autorka tímto příspěvkem pouze popisuje praxi jednoho z orgánů veřejné moci, která dle jejího názoru k deklarovanému cíli datových schránek, tj. *efektivnější - tedy rychlejší, levnější a spolehlivější veřejné správě, což pozitivně pocítí každý občan a podnikatel*, prozatím příliš nepřispívá.

Mgr. Hana Trusíková
advokát

Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Růžová 1416/17
110 00 Praha

Koliště 1912/13
602 00 Brno

tel.: +420 222 544 201
e-mail: office@dolezalpartners.com

---

[1] Srov. ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění účinném do 31.12.2022.

[2] Srov. ustanovení §4 odst. 1 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované

konverzi dokumentů, ve znění účinném do 31.12.2022.

[3] Srov. ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. [300/2008](#) Sb., zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění účinném od 1. ledna 2023

[4] Srov. ustanovení §4 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších změn.

[5] Srov. ustanovení §17 odst. 1 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a elektronické konverzi dokumentů, ve znění pozdějších změn.

[6] Srov. ustanovení §1 odst. 1 písm. a) a písm. b) a §3 - §6 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších změn.

[7] Srov. Provozní řád ISDS, příloha č. 2, dokument WS_vyhledavani_datovych_schranek.pdf, dostupné >>> [zde](#).

[8] Srov. ustanovení §3 odst. 2 písm. c) zákona č. [455/1991](#) Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších změn.

[9] Srov. Pokyn GFŘ – D – 7 k postupu správců daně při doručování prostřednictvím datových schránek, dostupné >>> [zde](#).

[10] Srov. ustanovení §39 odst. 1 a odst. 2 zákona č. [280/2009](#) Sb., daňový řád, ve znění pozdějších změn.

[11] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010 č. j. 1 As 90/2010-95.

[12] Závěr č. 86 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 14.12.2009, dostupné >>> [zde](#).

[13] Srov. ustanovení §44 odst. 3 zákona č. [280/2009](#) Sb., daňový řád, ve znění pozdějších změn.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)